College van Burgemeester en wethouders gemeente Tynaarlo

Vergadering d.d. Agendapunt:	13 april 2021	Zaaknummer:	1103481
Portefeuillehouder(s) Team Adviseur	: R.A. Kraaijenbrink H. Wiersema : Team Gemeentewerken : J.B. Soppe	☐ Openbaar Toestelnummer [Nr.]	☑ Besloten 958

Collegevoorstel besproken in PHO van:	R.A. Kraaijenbrink H. Wiersema	D.d.	29 maart 2021

Onderwerp

Verkeersonderzoek Zuidlaren, varianten studie Rondweg

Samenvatting

Op 3 december 2019 heeft de gemeenteraad een ontwikkelrichting vastgesteld en diverse uitgangspunten bepaald. De uitgangspunten hebben betrekking op het hele centrum, maar sommige uitgangspunten richten zich op specifieke delen.

Voor de mogelijke aanleg van een rondweg is het volgende besloten:
1. Nader onderzoek te doen naar de nut en noodzaak van een rondweg en voor als nog rekening te houden met een ruimtereservering op het PBH-terrein voor een mogelijke aanleg van een rondweg.

In het onderzoeksrapport zijn een tweetal varianten voor een rondweg nader uitgewerkt, een (korte) variant over of direct langs het PBH-terrein en een (langere) variant om het PBH-terrein heen.

Wat betreft een lange of korte rondweg variant kan verkeerskundig gesteld worden dat een korte rondweg zorgt voor een sterk verbeterd verkeerssysteem en een goede ontsluiting van het PBH-terrein. Dit is in mindere mate van toepassing bij een lange rondweg. Verkeerskundig wordt de rondweg gezien als een noodzakelijke schakel bij het vervolmaken van de verkeersstructuur.

Voor wat betreft de rondweg wordt het volgende voorgesteld:
1. Kennis te nemen van het verkeerskundig onderzoeksrapport: Verkeersonderzoek en –advies centrum Zuidlaren 30 maart 2021 ;
2. De raad voor te stellen nader onderzoek te doen naar de maatschappelijke en ruimtelijke effecten van een rondweg;
3. De raad voor te stellen om op basis van het onderzoeksrapport de lange variant van de rondweg niet nader te onderzoeken;
4. De raad voor te stellen om op basis van het onderzoeksrapport een eventuele rondweg niet over de achterzijde van het PBH-terrein te laten gaan en de ruimte reservering los te laten;
5. De raad voor te stellen de aansluiting van de Voorkampen op de Annerweg, de Ekkelkamp en de Laarweg, stedenbouwkundig en verkeerskundig verder uit te werken;
6. De raad voor te stellen om voor het onderzoek en de nadere uitwerking, beslispunt 2 en 5, de kosten van € 50.000,-- te dekken binnen de Argi.

Voorstel

Het college besluit:

1. Kennis te nemen van het verkeerskundig onderzoeksrapport: Verkeersonderzoek en –advies centrum Zuidlaren 30 maart 2021 ;
2. De raad voor te stellen nader onderzoek te doen naar de maatschappelijke en ruimtelijke effecten van een rondweg;
3. De raad voor te stellen om op basis van het onderzoeksrapport de lange variant van de rondweg niet nader te onderzoeken;
4. De raad voor te stellen om op basis van het onderzoeksrapport een eventuele rondweg niet over de achterzijde van het PBH-terrein te laten gaan en de ruimte reservering los te laten;
5. De raad voor te stellen de aansluiting van de Voorkampen op de Annerweg, de Ekkelkamp en de Laarweg, stedenbouwkundig en verkeerskundig verder uit te werken;
6. De raad voor te stellen om voor het onderzoek en de nadere uitwerking, beslispunt 2 en 5, de kosten van € 50.000,-- te dekken binnen de Argi.

TOELICHTING B&W-ADVIES

1. Inleiding en perspectief

In 2019 heeft Citisens het participatietraject Zuidlaren werkt Samen begeleid. Samen met inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden in en rond Zuidlaren hebben zij een ontwikkelrichting voor het centrum van Zuidlaren opgesteld.

Op 3 december 2019 heeft de gemeenteraad een besluit genomen over de ontwikkelrichting van Zuidlaren. Op basis van deze ontwikkelrichting zijn diverse uitgangspunten bepaald. De uitgangspunten hebben betrekking op het hele centrum, maar sommige uitgangspunten richten zich op specifieke delen.

Voor de mogelijke aanleg van een rondweg is in de ontwikkelrichting het volgende besloten:

4. Voor het thema ‘De verkeers- en parkeersituatie in het centrum wordt geïnventariseerd en zo nodig aangepakt’:
   - 4.1. Op basis van de uitwerking van beslispunt 3.1 de parkeermogelijkheden te verbeteren, door enerzijds het toevoegen van nieuwe parkeerplaatsen en anderzijds in het herinrichtingsplan aandacht te hebben voor een goede routing;
   - 4.2. Te kiezen voor parkeren op het maaiveld, maar open te staan voor alternatieven (beslispunt 2.2);
   - 4.3. Nader onderzoek te doen naar de nut en noodzaak van een rondweg en voor als nog rekening te houden met een ruimtereservering op het PBH-terrein voor een mogelijke aanleg van een rondweg.

In 2020 heeft een aanbesteding plaatsgevonden in twee delen, de achterzijde van de PBH-locatie enerzijds en de rest van het centrum anderzijds. Ook zijn nadere onderzoeken uitgevoerd en in uitvoering en hebben gesprekken plaatsgevonden met diverse stakeholders, belanghebbenden en adviesorganen.

Eén van de onderzoeken die is gedaan, is een nader verkeerskundig onderzoek naar de rondweg. Dit was nodig voor de uitvoering van besluitpunt 4.3. Hiertoe hebben we een adviesbureau gevraagd om het verkeersonderzoek van 2019 voor wat betreft de tellingen te herhalen en de toekomstige verkeerssituatie in beeld te brengen.

Het onderzoek moest inzicht bieden in en advies bevatten ten aanzien van:

- de actuele verkeerssituatie;
- de verkeerskundige effecten van de ontwikkelingen in Zuidlaren;
- de verkeerskundige invulling in de toekomstige situatie:
    - quick scan randweg Zuidlaren, met het daarbij beschouwen van:
        - twee varianten qua ligging van de randweg;
        - varianten snelheidsregime Stationsweg;
        - variant beperken langsparkeren Stationsweg;
        - variant afsluiten zijwegen Stationsweg;
        - variant afsluiten Brink Oostzijde voor autoverkeer.
    - kaders / bouwstenen voor de stedenbouwkundige inrichting van het centrum, met daarbij de volgende aandachtspunten:
        - verkeerskundig advies profiel Stationsweg op basis van uitkomsten quick scan, varianten en scenario's. Wat wordt de toekomstige verkeerssituatie en wat betekent dat voor de (mogelijke) inrichting;
        - oversteekbaarheid Stationsweg en Brink Oostzijde: bij welke verkeerssituatie en op welke wijze kan gezorgd worden voor een goede oversteekbaarheid;
        - parkeren: inzage in parkeerbezetting (op basis van onderzoek 2019) en leggen van een relatie met het eventueel verminderen van langsparkeren in de Stationsweg en het compenseren van parkeerplaatsen.

De effecten van de ontwikkelingen en de toekomstige invullingen zijn op basis van rekenmodellen gedaan.

Verkeerskundig kunnen voor wat betreft een rondweg de volgende conclusies worden getrokken:

- De autonome groei en de ontwikkeling van de achterzijde en voorzijde PBH zorgen voor een substantiële toename van het aantal vervoersbewegingen.
- Een rondweg zorgt voor een vermindering van de verkeersdruk op enkele wegen in het centrum, met name de route Brink-O.Z.- de Millystraat – Hunzeweg.
- De rondweg kan tevens een rol vervullen voor de ontsluiting van het PBH-terrein.
- Een deel van het verkeer van de Stationsweg zal gebruik maken van de rondweg.
- Zonder rondweg zal de verkeerintensiteit op de Stationsweg in 2030 substantieel zijn toegenomen ten opzichte van de huidige situatie.

In het rapport zijn een tweetal varianten voor een rondweg nader uitgewerkt, een (korte) variant over of direct langs het PBH-terrein en een (langere) variant om het PBH-terrein heen.

Wat betreft een lange of korte rondweg variant kan verkeerskundig gesteld worden dat een korte rondweg zorgt voor een sterk verbeterd verkeerssysteem en een goede ontsluiting van het PBH-terrein. Dit is in mindere mate van toepassing bij een lange rondweg. Verkeerskundig wordt de rondweg gezien als een noodzakelijke schakel bij het vervolmaken van de verkeersstructuur. Waarbij de korte variant vanwege het grotere verkeerskundig effect de voorkeur heeft boven de lange variant.

Daarnaast is er in het rapport gekeken naar de verschillende verkeerskundige mogelijkheden om het centrumgebied te ontlasten wat betreft het autoverkeer.

Hoe om te gaan met de rondweg? In het rapport is enkel gekeken naar de verkeerskundige nut en meerwaarde/noodzaak van een rondweg. Om een goede afweging te kunnen maken, is het belangrijk dat breder gekeken wordt naar de effecten van een rondweg. Voorgesteld wordt daarom een nadere verkenning te doen naar de maatschappelijke, ruimtelijke en financiële effecten.

Voor wat betreft de rondweg wordt het volgende voorgesteld:

1. Kennis te nemen van het verkeerskundig onderzoeksrapport: Verkeersonderzoek en –advies centrum Zuidlaren 30 maart 2021 ;

2. De raad voor te stellen nader onderzoek te doen naar de maatschappelijke en ruimtelijke effecten van een rondweg;
3. De raad voor te stellen om op basis van het onderzoeksrapport de lange variant van de rondweg niet nader te onderzoeken;
4. De raad voor te stellen om op basis van het onderzoeksrapport een eventuele rondweg niet over de achterzijde van het PBH-terrein te laten gaan en de ruimte reservering los te laten;
5. De raad voor te stellen de aansluiting van de Voorkampen op de Annerweg, de Ekkelkamp en de Laarweg, stedenbouwkundig en verkeerskundig verder uit te werken;
6. De raad voor te stellen om voor het onderzoek en de nadere uitwerking, beslispunt 2 en 5, de kosten van € 50.000,-- te dekken binnen de Argi.

Op basis van een onderzoeksopzet is een indicatieve raming van de kosten van beide onderzoeken gemaakt welke uitkomt op € 50.000,-.

2. Argumenten

2.1 Het is niet voldoende alleen verkeerskundige aspecten te wegen
De keuze voor het wel of niet aanleggen van een rondweg met een aansluiting in het gebied rondom de Voorkampen, Annerweg, Ekkelkamp en de Laarweg, is dermate groot dat dit niet alleen vanuit een verkeerskundig standpunt besloten moet worden. Daarom wordt er voorgesteld om deze afweging op een bredere wijze te maken. Dit neemt niet weg dat deze kosten niet zijn voorzien bij de aanbesteding, zodat hiervoor extra budget nodig is.

3.1 De lange variant biedt te weinig voordelen
Een lange rondweg levert voor de gebruiker weinig tot geen tijdwinst op ten opzichte van het rijden door het centrum. De verwachting is dat mensen hier om die reden te weinig gebruik van zullen maken en als nog gaan kiezen voor de route over de Stationsweg.

4.1 Een rondweg door de woonwijk werkt ontwrichtend
Voor de korte rondweg zijn verschillende routes bekeken, Twee hiervan liepen over de achterzijde van het PBH-terrein. Geconcludeerd wordt dat deze keuze onwenselijke effecten heeft voor de nieuwe woonwijk. Er is in dat geval minder ruimte voor woningbouw en het werkt ontwrichtend op ruimtelijk, verkeerskundig en sociaal niveau. Dit heeft gevolgen voor de beoogde kwaliteit van de woonomgeving en voor de exploitatie,

Door de reservering nu vast los te laten kan de voorbereiding van de ontwikkeling van de achterzijde doorgezet worden.

5.1 We hebben informatie nodig om stappen te maken
Ook los van de besluitvorming of er al dan niet een rondweg moet komen, is de aansluiting van de Voorkampen op de Annerweg, de Ekkelkamp en de Laarweg een belangrijk onderwerp dat goed moet worden geborgd. Zowel stedenbouwkundig als verkeerskundig. In dit gebied komen vele zaken samen van uit zowel het oogpunt van het verkeer, het beschermde dorpsgezicht als de aanwezige groenstructuren. Dit vraagt om een zorgvuldige weging van alle belangen. Vanwege de voortgang in beide projecten, zowel voorzijde PBH-terrein, als de woonwijk aan de achterzijde van het PBH-terrein, wordt voorgesteld om in dit gebied op korte termijn een nadere studie te doen naar de ontsluiting.

3. Kanttekeningen

2.1 Nader onderzoek kost tijd en geld
Een nader onderzoek kost tijd, dit levert in ieder geval een vertraging op van een aantal maanden. Hoewel dit maar zeer beperkt van invloed is op het project aan de achterzijde PBH-terrein, heeft het wel veel invloed op het proces rondom het centrumgebied. Hier gaat een spanning ontstaan tussen het tijdspad en de uitwerking voor het centrum en het wachten op de uitkomsten van de uitwerking en het nader onderzoek rondom de rondweg.

Met name de onder voorwaarden toegezegde provinciale subsidies voor de ontwikkeling van het centrum van Zuidlaren komen hiermee mogelijk onder druk te staan. Hier zal dan ook een gesprek met de Provincie over ingepland moeten worden.

De ontwikkelingen in het centrumgebied zouden gebaat zijn bij een duidelijk standpunt over het wel of niet aanleggen van een rondweg.

3.1 Vroegtijdig kiezen voor een korte variant beperkt de mogelijkheden voor een rondweg
Hiermee sluit je op voorhand een mogelijke variant uit, maar gezien het geringe effect van de lange variant voor het aantal verkeersbewegingen in de Stationsweg, ook in relatie tot de kosten, ligt deze variant niet voor de hand.

4.1 *Een verkeerskundig wenselijke route over eigen grond sluit je uit*
Hiermee sluit je de mogelijkheid van de kortst mogelijke rondweg, voornamelijk over eigen grondbezit, uit, maar er lijkt een vergelijkbaar alternatief voorhanden met een vergelijkbaar verkeerskundig resultaat indien de rondweg direct om het plangebied gesitueerd wordt over gronden van derden.

Overigens kan grondverwerving, wanneer niet tot minnelijke overeenstemming kan worden gekomen en een onteigeningsprocedure moet worden doorlopen, wel leiden tot vertraging. Het betreft hier echter een mogelijk voorziening die vooral op langere termijn (op basis van de huidige inzichten) meerwaarde biedt waardoor het effect van een langere procedure niet direct voelbaar is.

4.2 de verbinding van de woonwijk met de natuur aan de oostzijde wordt doorbroken met een rondweg
Zonder rondweg aan de buitenzijde van het plangebied is er een verbinding met en uitzicht vanuit de woonwijk op de natuur tussen Zuidlaren en De Groeve. De rondweg zou de verbinding kunnen verbreken. Er zijn echter manieren te bedenken om dit effect te beperken.

4. Advies

Financiën	Ja ☒ Nee ☐
Akkoord, de dekking van de incidentele kosten van € 50.000 voor de onderzoeken moet worden gevonden binnen de Argi. Hiervoor wordt aan de gemeenteraad gevraagd in te stemmen met een begrotingswijziging bij het raadsvoorstel. Door het voorstel nu apart aan de raad voor te leggen ontbreekt de mogelijkheid tot het maken van een integrale afweging.	

Juridische Zaken	Ja ☒ Nee ☐
Geen juridische aandachtspunten. Akkoord.	
HRM	Ja ☐ Nee ☒
Niet van toepassing.	
Communicatie	Ja ☒ Nee ☐
Akkoord.	
Derden	Ja ☒ Nee ☐
Team RenDO: Positief. Hierbij is wel de vraag of er voldoende capaciteit voor het vervolgonderzoek (bureaustudie) voorhanden is. Gevolgen planning uitwerking SPVE centrumgebied zijn afhankelijk van uitkomst nader onderzoek en daaropvolgend proces.	

5. Uitvoering

Na besluitvorming in de raad kan er gestart worden met de uitwerking van punt 1 en 5 van het besluit, waarbij de uitwerking van punt 1 eerder moet worden uitgevoerd.

1. Nader onderzoek te doen naar de maatschappelijke en ruimtelijke effecten van een rondweg;
5. De aansluiting van de Voorkampen op de Annerweg, de Ekkelkamp en de Laarweg, stedenbouwkundig en verkeerskundig verder uit te werken;

Voor punt 1 schatten wij in dat wij 3 maanden nodig hebben. De uitwerking zal voornamelijk bestaan uit bureaustudie omdat de meeste informatie voor handen is.

Punt 5 kan meegenomen worden in de planning van de ontwikkeling voorzijde PBH-terrein.

6. Besloten behandelen

Vanwege de mogelijke gevoeligheden en standpunt bepaling rondom dit onderwerp, het stuk eerst besloten behandelen. Na besluitvorming kan deze met uitzondering van de kostenraming openbaar gemaakt worden.

7. Bijlage(n)

1. Verkeersonderzoek en –advies centrum Zuidlaren 30 maart 2021
2. Verkeersonderzoek Zuidlaren 11 september 2019
3. Quick scan Rondweg Zuidlaren 11 september 2019
4. Globale varianten rondweg 29 januari 2021 kostenraming rondweg(vertrouwelijk)
5. Presentatie college 12 februari 2021
6. Persbericht